2023

Raportul Conducerii

Orange Systems SA

Dezvoltarea şi performanțele companiei

➢ Introducere

Societatea pe Acțiuni „Orange Systems” este înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 19.12.2000 în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova în vigoare. Numărul de identificare de stat – codul fiscal 1002600003343. Adresa juridică – MD-2071, str. Alba Iulia, 75, mun. Chişinău, Republica Moldova.

Începînd cu 01 aprilie 2022, Director Genaral al Orange Systems este desemnata Dna Olga SURUGIU.

În conformitate cu statutul, „Orange Systems” S.A. practică următoarele genuri de activitate:

• Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat spre client);

• Activități de consultanță în tehnologia informației.

Compania Orange Systems SA (în continuare - compania) desfășoară activitatea în domeniul IT și singurul acționar al acesteia este compania ÎM “Orange Moldova” S.A., care este cel mai mare jucător de pe piața de telecomunicații în Republica Moldova. Totodata, “Orange Moldova” S.A. este parte a Grupului Orange, unul dintre cei mai mari operatori de servicii mobile și internet din Europa și Africa și lider global în serviciile de telecomunicații corporative.

Începînd cu 22 februarie 2018 ”Orange Systems” SA în baza contractului nr.107 a fost înregistrată în calitate de rezident al Parcului pentru tehnologia informației ”Moldova IT Park”.

Majoritatea activităților Companiei (în jur de 77%) au constituit genurile de activitate IT enumerate în articolul 8 al Legii cu privire la parcurile pentru tehnologia informației nr.77 din 21.04.2016.

Orange Systems SA este hub-ul IT al Orange Moldova, rezident al parcului IT, în care se regăsesc în jur de 764 de angajați care prestează servicii de IT în următoarele domenii:

- dezvoltare software;
- testare și asigurare a calității, control și management al proiectelor IT;
- automatizarea proceselor;
- Business Intelligence și Big Data;

Orange Systems SA are ambiția de a dezvolta domeniul IT sub marca creativității, calității și competitivității, prin crearea de produse software proprii și centre locale de excelență.

Entitatea este un model de angajator digital și uman şi oferă angajaților săi toate mijloacele necesare pentru a fi actorii transformării în serviciul experienței clienților.

- **Misiunea companiei: - Împărtășim cele mai bune practici şi soluții cu partenerii**

Clienții au nevoie de soluții simple, funcționale şi rapide, interacțiuni personalizate şi cel mai bun raport preț-calitate. Prin urmare, misiunea companiei este cu atât mai justificată: să fie întotdeauna prezentă pentru a asigura ce e important pentru fiecare client.

Astazi, împărtășim cele mai bune practici dintre partenerii cu care lucrăm, ajutându-ne să creștem și să excelăm în domeniile dezvoltării software, testării și administrării bazelor de date și business intelligence. Alături de echipa noastră de aproape 764 de angajați dedicați, gestionăm peste 400 de aplicații, acoperind sectoare de:

- Dezvoltarea portalelor WEB şi a aplicațiilor mobile
- E-commerce
- Dezvoltare sisteme CRM
- Monitorizarea şi administrarea rețelei
- Management de infrastructura servere, rețea
- Elaborare soft de gestionare de date contabile şi financiare
- Dezvoltarea sistemelor informatice de facturare şi tarificare
- Implementarea solutiilor de automatizare a proceselor (RPA) si tranformare digitala a organizatiilor

Experiența noastră mare în mediile IT de întreprindere, utilizarea instrumentelor moderne și metodologiile diferite de dezvoltare ne-au permis să îmbunătățim ceea ce facem în fiecare zi. Practicăm diferite modele de livrare: Ca centru local de competențe care livrează produse în conformitate cu nevoile afacerii. Extinderea echipei unui partener, care poate fi integrată în orice cadru de livrare IT (Waterfall, Agile sau Custom) deja în uz. Pre-proiect, în funcție de

cerințele pe care se formează grupul de proiect, pentru a analiza, proiecta și dezvolta soluții pentru nevoile partenerilor.

➢ **Crearea proiectelor inovatoare:**

• O aplicație inteligentă pentru gestionarea facilităților birourilor, cum ar fi locurile de muncă, sălile de ședință, locurile de parcare, care monitorizează nivelul de utilizare a acestor resurse, permite rezervarea lor instantă de pe o Aplicație mobilă sau Web cu ajutorul careia se poate obține o optimizare a acestor resurse şi eficientizare a costurilor asociate cu acestea.

• Aplicația de recunoaștere a feței (Face recognition app) – aplicație revoluționară pentru identificarea rapidă, sigură și simplă a clientului digital, bazată pe dezvoltarea și programarea de micro serviciilor și serviciilor de streaming.

• Proiect Big Data care presupune conceperea și dezvoltarea algoritmului pentru a prezice retenția clienților, oferind detalii în timp real pentru crearea și afișarea de bannere personalizate.

• Platforma de monitorizare a rețelei mobile la nivel de Grup – soluție de roboți multi-services pentru monitorizarea activă și depanarea calității serviciilor și a rețelei (QoS), care simulează un client „generic"/virtual care ar accesa și utiliza serviciul în mod standard.

• Ca Centru de Excelență a grupului Orange, au fost dezvoltați 400+ Roboței care automatizează procesele în cadru a peste 25 de clienți în diverse arii a organizațiilor: financiară, relații cu clienții, resurse umane, vânzări şi marketing.

Prezentare fidelă a poziției şi performanței entității

➢ **Analiza rezultatului financiar**

În anul 2023 performanța financiară a companiei comparativ cu anul 2022 este în descreştere, după cum este reprezentat în continuare.

Indicatori	Anul 2022 (MDL)	Anul 2023 (MDL)	Diferența absolută (MDL)	Variația în %
Venituri din vânzări	275,448,872	332,021,280	+56,572,408	+21
Costul vânzărilor	208,501,066	260,680,713	+52,179,647	+25
Profitul brut (pierdere globală)	**66,947,806**	**71,340,567**	**+4,392,761**	**+7**
Alte venituri operaționale	127,764	104,678	-23,086	-18
Cheltuieli de distribuire	-	-	-	

Indicatori	Anul 2022 (MDL)	Anul 2023 (MDL)	Diferența absolută (MDL)	Variația în %
Cheltuieli administrative	13,533,526	15,595,649	+2,062,123	+15
Alte cheltuieli din activitatea operațională	1	-	-1	-100
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	**53,542,043**	**55,849,596**	**2,307,553**	**+4**
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	678,342	416,451	-261,891	-38
Profitul (pierderea) perioadei de gestiune până la impozitare	**54,220,385**	**56,266,047**	**2,045,662**	**+4**
Cheltuieli privind impozitul pe venit	25,096,500	33,397,650	8,301,150	+33
Profit net (pierdere)	**29,123,885**	**22,868,397**	**-6,255,488**	**-21**

Analiza performanței în anul 2023 comparativ cu anul 2022 denotă următoarele fluctuații: profitul brut este în creştere cu 4,392,761 lei (7%), rezultatul din activitatea operaționala este în creştere cu 2,307,553 lei (4%), profitul până la impozitare este în creştere cu 2,045,662 lei (4%), impozitul pe venit calculat este în creştere cu 8,301,150 lei (33%) şi profitul net al perioadei de gestiune este în descreştere cu 6,255,488 lei (21%).

- **Analiza rezultatelor financiare şi rentabilității**

Situațiile financiare ale Orange Systems SA pentru anul 2023 prezintă fidel, din toate punctele de vedere semnificative poziția financiară a companiei la data de 31 decembrie 2023 şi performanța sa financiară aferentă anului 2023, în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate.

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Diferența absolută
Rentabilitatea Veniturilor din vinzari	**0.20**	**0.17**	**-0.03**
Profit pina la impozitare (mdl)	54,220,385	56,266,047	2,045,662
Venituri din vinzari (mdl)	275,448,872	332,021,280	56,572,408
Rentabilitatea activelor	**0.46**	**0.40**	**-0.06**
Profit pina la impozitare (mdl)	54,220,385	56,266,047	2,045,662
Valoarea medie a activelor (mdl)	118,241,221	142,131,043	23,889,822
Rata rentabilitatii capitalului propriu	**0.33**	**0.20**	**-0.13**

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Diferența absolută
Profit net(mdl)	29,123,885	22,868,397	-6,255,488
Valoarea medie a capitalului propriu (mdl)	89,321,994	114,860,918	25,538,924
Rata profitului brut	**0.24**	**0.21**	**-0.03**
Profit brut (mdl)	66,947,806	71,340,567	4,392,761
Vinzari nete (mdl)	275,448,872	332,021,280	56,572,408
Rata profitului operational	**0.19**	**0.17**	**-0.02**
Rezultatul din activitatea operationala (mdl)	53,542,043	55,849,596	2,307,553
Vinzari nete (mdl)	275,448,872	332,021,280	56,572,408
Rata profitului net	**0.11**	**0.07**	**-0.04**
Profit net (mdl)	29,123,885	22,868,397	-6,255,488
Vinzari nete (mdl)	275,448,872	332,021,280	56,572,408
Rata profitului net în profitul pînă la impozitare	**0.54**	**0.41**	**-0.13**
Profit net (mdl)	29,123,885	22,868,397	-6,255,488
Profit pînă la impozitare (mdl)	54,220,385	56,266,047	2,045,662

- **Indicatori de lichiditate**

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Diferența absolută
Lichiditatea curentă	**16.41**	**15.89**	**-0.52**
Active circulante (mdl)	135,117,453	149,144,633	14,027,180
Datorii curente (mdl)	8,231,833	9,387,175	1,155,342
Lichiditatea intermediară	**16.41**	**15.89**	**-0.52**
Mijloace banesti (mdl)	6,567,960	7,086,901	518,941
Investitii pe termen scurt (mdl)	0	0	0
Creante pe termen scurt (mdl)	128,549,493	142,057,732	13,508,239
Datorii curente (mdl)	8,231,833	9,387,175	1,155,342
Lichiditatea absolută	**0.80**	**0.75**	**-0.05**
Numerar (mdl)	6,567,960	7,086,901	518,941
Datorii curente (mdl)	8,231,833	9,387,175	1,155,342

- **Analiza surselor de finanțare**

Poziția financiară este caracterizată pozitiv și de acel fapt că entitatea ,,Orange Systems" S.A. are un grad de autofinanțare destul de accentuat, ce denotă despre un nivel destul de înalt al independenței financiare a entității față de sursele împrumutate. Această concluzie rezultă din faptul că în structura surselor de finanțare (pasivelor), absolut și relativ, prevalează sursele proprii de finanțare.

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Diferența absolută
Coeficientul de autonomie financiara	**0.77**	**0.84**	**0.07**
Capital propriu (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Total pasive (mdl)	135,117,452	149,144,633	14,027,181
Rata brută generală de îndatorare	**0.30**	**0.18**	**-0.12**
Datorii pe termen lung si scurt (mdl)	31,265,202	23,275,046	-7,990,156
Capital propriu (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Rata solvabilității generale	**4.32**	**6.41**	**2.09**
Total pasive (mdl)	135,117,452	149,144,633	14,027,181
Datorii pe termen lung si scurt (mdl)	31,265,202	23,275,046	-7,990,156
Cota capitalului propriu în capitalul permanent	**100.00**	**100.00**	**0.00**
Capital propriu (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Capital permanent (Capital Propriu + Datorii pe termen lung) (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Rata de manevrare a capitalului propriu	**1.22**	**1.11**	**-0.11**
Active curente nete (mdl)	126,885,620	139,757,458	12,871,838
Capital propriu (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Rata corelației dintre activele nete si capitalul statutar	**5.37**	**6.51**	**1.14**
Active nete (mdl)	103,852,251	125,869,587	22,017,336
Capitalul statutar (mdl)	19,335,000	19,335,000	0.00
Rata stabilității financiare	**0.77**	**0.84**	**0.07**
Capital Propriu + Datorii pe termen lung (mdl)	103,852,250	125,869,587	22,017,337
Total pasive (mdl)	135,117,452	149,144,633	14,027,181

Principalele priorități ale Orange Systems pentru anul 2023 şi activitățile din domeniul dezvoltării companiei

În anul 2023, eforturile companiei s-au concentrat pe:

- Sa aducă cele mai bune servicii digitale pentru toți şi fiecare;
- Experiență și un suport de neegalat clienților prin angajamentul de a-şi desfășura activitățile

  într-un mod sănătos și onest, în conformitate cu toate legile aplicabile;
- Creșterea calității serviciilor si respectiv creşterea veniturilor din prestarea serviciilor IT;
- Accelerarea către digitalizare și aplicarea metodologiei Agile pentru procesele cheie;
- Menținerea procesului de a fi un angajator digital și atent.

La Orange Systems, simțim că aceasta este lupta noastră: să transformăm tehnologia în progres în fiecare zi. Inovația are sens doar atunci când servește omenirii. Om, cetățean, angajat, client. Ambiția Orange este de a construi o experiență de neegalat pentru clienți. Bărbații și femeile din Orange sunt actorii principali ai acestei ambiții. De aceea, Orange Systems se angajează față de fiecare dintre angajații săi cu o promisiune unică, simplă și puternică pentru toți: o promisiune de a fi un angajator digital și atent. Pentru a face acest lucru, investim în numeroase programe inovatoare de formare și dezvoltare profesională și intrăm în parteneriate recunoscute care asigură că toată lumea are oportunități reale de a progresa. Au fost definite trei priorități pentru a ne îndeplini promisiunea ca angajator digital și atent: asigura abilitățile potrivite pentru ziua de mâine dezvolta moduri agile de lucru încurajează implicarea angajaților.

Principalele riscuri şi incertitudini cu care se confruntă entitatea

➢ Sistemul de guvernanță al managementului riscului

Orange Systems utilizează metodologia Grupului pentru managementul riscurilor, pentru cartografierea riscurilor şi validarea acestora de către Comitetul de Risc şi Conformitate. Comitetul de Risc şi Conformitate funcționează din Septembrie 2017, în baza procedurii de sistem PS-17 Committee Charter, şi se întruneşte cel putin bi-anual.

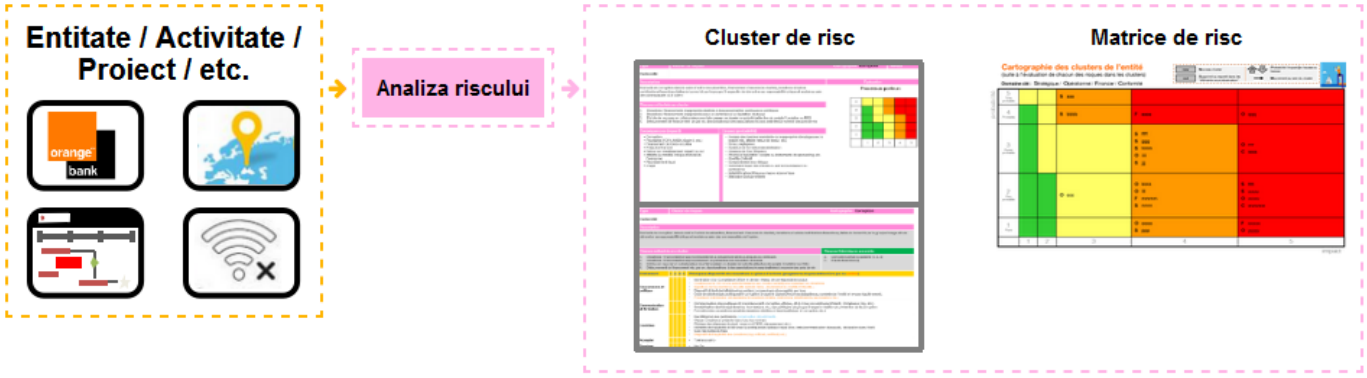

Anual Managementul Companiei cu suportul echipei Audit, Control si Risk Management realizează un exercițiu complex de identificare şi evaluare a riscurilor operaționale, financiare, strategice şi de conformitate care se includ ulterior în Harta de Riscuri a Companiei. Procesul de analiză a riscurilor este definit in baza metodologiei de Risk Management - PS-19, aprobată de către companie. Harta de Riscuri a Companiei se actualizează cel puțin anual şi se validează în cadrul Comitetul de Risc şi Conformitate de către membrii Comitetului, fiind prezentată ulterior Consiliului de Administrare.

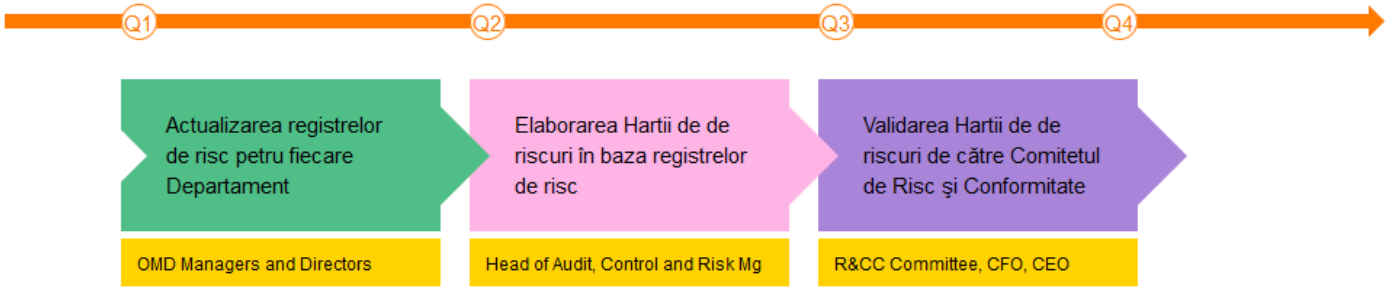

Printre riscurile identificate în cadrul Companiei, pot fi evidențiate:

- Efectele negative ale războiului din regiune;
- Situația economică instabilă (creşterea inflației , curs valutar, rata dobînzii);
- Dificultatea de recrutare a resurselor umane calificate în special în domeniul IT;
- Migrarea resurselor umane din domeniul IT în special pe piața internă

➢ Situația economică instabilă (inflație, curs valutar, rata dobînzii)

Republica Moldova este dependentă, în mare parte, de produsele de import (energie, materie primă etc.). Costul acestora a crescut semnificativ pe plan internațional, fapt ce a dus nemijlocit la majorarea prețurilor resurselor necesare activității companiei.

Devalorizarea leului moldovenesc a generat acțiuni de politică monetară din partea Băncii Naționale a Moldovei în vederea stabilizării cursului valutar şi țintirii inflației (ex: majorarea ratei de bază).

- **Riscul: Dificultatea de recrutare a resurselor umane calificate în special în domeniul IT**

Piata forței de muncă în domeniul IT este destul de limitată iar cerințele cresc de la o zi la alta, este specifica, anumite competente sunt in voga si omniprezente, iar cele mai noi deocamdata lipsesc. Pe parcursul anului 2023 am avut mai multe poziții vacante deschise în rezultatul demisionării angajaților, numărul mediu lunar al acestora constituind aproximativ 17 poziții. Pentru a mitiga acest risc compania organizează mai multe sesiuni de instruire internă pentru a reprofila angajați din alte domenii. De asemenea se organizează 2 sesiuni pe an de stagii de practică pentru studenții din domeniile IT sau domenii adiacente. Ulterior, din cadrul participanților la stagiul de practică sunt selectați potențiali candidați pentru angajare.

Promovăm intens dezvoltarea şi învățarea în rîndurile angajaților companiei, oferind acces gratuit şi nelimitat la platforme electronice de învățare cum ar fi e-Learning, UDEMI, etc.

Compania Orange Systems participă şi la programul de Învățământ Dual desfăşurat în parteneriat cu Camera de Comerț şi Industrie. Promovăm intens dezvoltarea şi învățarea în rîndurile angajaților companiei, oferind acces gratuit şi nelimitat la platforme electronice de învățare cum ar fi e-Learning, UDEMI, etc.

In ultimul an compania Orange Systems are o rata de demisie stabila în rîndul angajaților din domeniul IT: in mediu pentru anul 2023 - 9.2% din totalul angajatilor companiei şi 11.30% din totalul anagjaților cu profil IT. Reducerea ratei de demisie de datoreaza unor serii de acțiuni pentru creşterea satisfacției angajaților şi a loialitatii fata de companie.

Pentru domeniul IT oferim posibilitate de lucru 100% de acasa în cazul când aceasta este agreat de comun acord cu managerul angajatului.

În cadrul companiei sunt desfăsurate mai multge programe de Wellbeing care au drept scop menținerea echilibrului între viața personală şi cea de la birou şi care sunt bazate pe necesitățile angajaților. Subiectele anului 2023: şedințe cu Psihologi pe diferite subiecte, ateliere de creație pentru copii, parenting courses: yoga in parc, movie night- privim filme in engleza impreuna.

De asemenea compania oferă un pachet de recompense şi beneficii competitive, masurând anual poziționarea versus piață prin participarea la Studiul Salarial Paywell.

- **Certificarea ISO**

Certificarea sistemelor de management este o decizie strategică a companiei şi contribuie la îmbunătățirea performanței sale globale. Din 2011, Compania este certificată în cele 2 domenii cheie: calității şi securității informației.

Orange Systems a implementat şi menține sistemul de management integrat, care funcționeaza în mod eficace şi cuprinde:

- Sistemul de management al calității conform condițiilor din standardul ISO 9001:2015;
- Sistemul de management al securității informațiilor conform condițiilor din standardul ISO/IEC 27001:2017,

Pentru următoarele activități:

- Telecomunicații;
- Prelucrarea datelor;
- Activități de realizarea softului la comandă (software orientat client);
- Activități de consultanță în tehnologia informației.

Pentru Companie, menținerea unui nivel înalt al calității, protecția mediului, sănătatea şi securitatea ocupațională a angajaților, precum şi securitatea datelor clienților este preocuparea principală. Astfel, Compania asigură un management eficient și eficace, bazându-se pe oferirea unei experiențe unice clientului, îmbunătățind continuu domeniul calității și securității informației în cadrul companiei. Fiecare angajat are responsabilitatea de a cunoaşte şi de a urma Agajamentul managementului, Declarația de Politică în domeniul

Calității, mediului, sănătății şi securității ocupaționale şi a securității informației, politicile şi procedurile interne. Anual, toti angajatii companiei sunt instruiți conform sistemului de management al calității ISO 9001 şi sistemul de management al securității informațiilor ISO 27001.

Gradul de implementare a sistemului de control intern

Sistemul de control intern a fost dezvoltat şi funcționează în mod organizat în cadrul Companiei, şi este menținut la un nivel înalt şi eficace cu scopul de a:

- aborda riscuri financiare si de business;
- oferi o asigurare că procesele şi operațunile interne sunt eficiente şi eficace, cu respectarea legilor, reglementarilor naționale, şi în conformitate cu regulamente, metodologii şi proceduri ale Grupului;
- oferi o asigurare că obiectivele şi rezultatele planificate sunt atinse.

Funcționalitatea sistemului de control intern implementat şi menținut în cadrul Companiei are capacitatea de a preveni, depista și corecta denaturările semnificative.

Controlul intern este reprezentat de totalitatea măsurilor şi structurilor organizatorice, precum şi de ansamblul politicilor şi procedurilor interne de monitorizare, de supraveghere şi de evaluare.

Sistemul de control intern implementat include aplicarea următoarelor instrumente:

- Mediul de control stabilit;
- Evaluarea riscurilor;
- Realizarea misiunilor de control;
- Informare şi comunicare;
- Activități de monitorizare.

Activitățile de audit şi control intern se derulează sistematic și metodic, furnizând asigurarea obiectivă și consilierea managementului cu privire la nivelul de funcționalitate al activităților entității, în vederea diminuării riscurilor potențiale care ar putea afecta realizarea obiectivelor Companiei.

Obiectivele misiunilor de audit intern vizează mai multe aspecte:

- ✓ eficiența operațiunilor;
- ✓ încrederea în situațiile financiare;
- ✓ prevenirea şi investigarea fraudelor;
- ✓ protejarea activelor;

- ✓ respectarea legislației aplicabile.

Totodată, auditul intern evaluează riscurile legate de guvernarea companiei, operațiunile şi sistemele de informații.

Oportunitățile profesionale ale angajaților, responsabilitatea socială a companiei şi protecția mediului

- ➢ **Promisiunea Orange Systems: Angajatorul digital și atent**

A lucra la Orange Systems reprezintă o experiență unică din punct de vedere digital şi uman, care se ridică la înălțimea experienței pe care se doreşte să se o ofere clienților. Pentru că se ascultă şi se răspunde.

Această promisiune presupune faptul că compania se bazează pe digitalizare pentru a accelera dezvoltarea angajaților în aceeași măsură ca în cazul clienților. Înseamnă să ofere condiții de lucru adaptate la viața și nevoile cotidiene. Înseamnă că ajută angajatul să se dezvolte și astfel să contribuie pe deplin la reușitele Grupului. Această promisiune confirmă faptul că în centrul activității Orange Systems stau oamenii.

Orange Systems este un angajator inovator, responsabil şi investește în dezvoltarea liniei de business IT prin promovarea unei noi filozofii de lucru în acest domeniu.

Orange {kITchen} oferă pieței o noua rețetă de a lucra în IT și este conceput ca o extensie a culturii şi valorilor Orange.

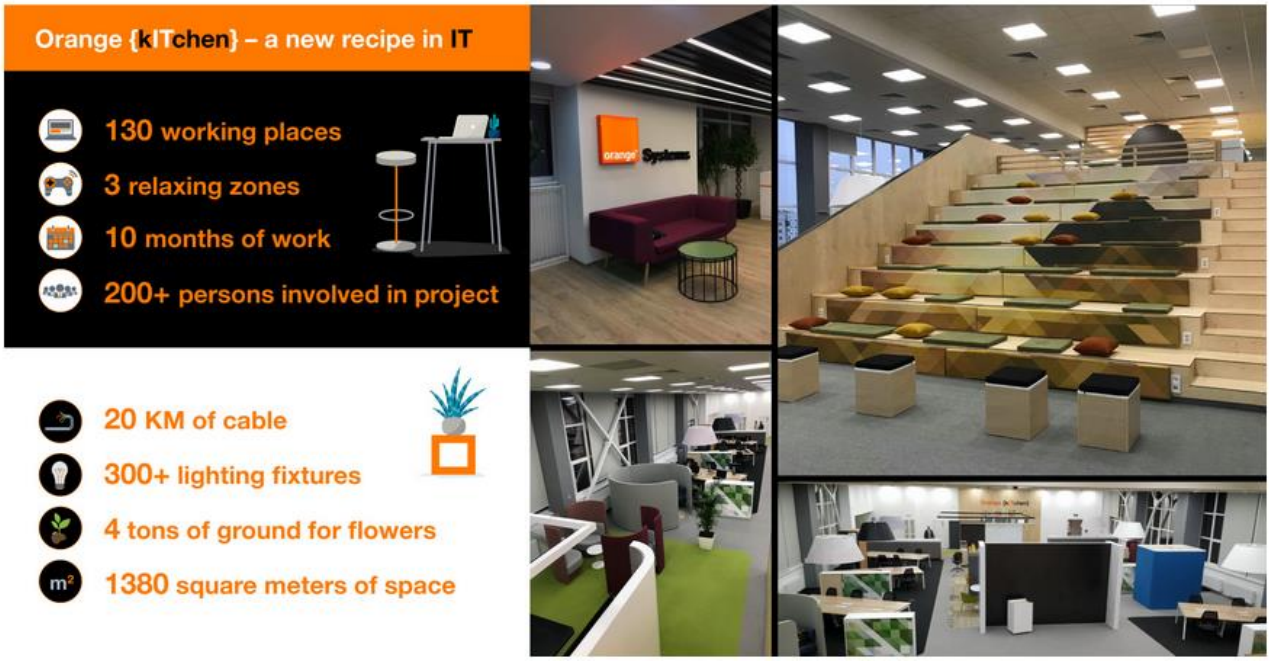

➢ **Orange Systems: Angajator favorit**

Cea mai importantă resursă în companie sunt oamenii, de aceea Orange Systems oferă o experiență pozitivă angajaților săi. Compania îşi doreşte ca fiecare angajat să simtă beneficiile oferite şi să aibă o colaborare de durată.

Wellbeing

pentru starea ta de bine

Banii angajatului	**Suport pentru activitatea angajatului**
• Bonus de performanţă • Bonus pentru recomandarea unui angajat • Tichete de masă • Credite pe termen scurt fără dobândă • Credit ipotecar • Dispozitive la preţ special + reducere • Servicii Orange la preţ preferenţial pentru angajaţi	• Trening-uri de dezvoltare • Instruire privind abilități tehnice și soft • Rambursarea certificărilor profesionale • Telefon mobil de serviciu • Pachet gratuit de comunicare
Familia şi timpul liber	**Sănătatea angajatului**
• Suport financiar pentru evenimente din familie • Suport lunar pentru grădiniţă şi şcoală • + 2 zile de concediu la fiecare 5 ani • Lucru la domiciliu • Orar flexibil	• Asigurare medicală privată • Compensarea cheltuielilor pentru activităţi sportive • Yoga & Masaj la birou (pus pe pauza pe perioada pandemica)

➢ **Orange Systems: Oportunități de creştere şi dezvoltare profesională**

Anual, programele Orange Systems Academy oferă oportunități de creştere şi dezvoltare continuă a cunoştințelor din sfera IT atât pentru angajați, cât și pentru comunitatea IT locală, precum:

- proiectului smartTest în care tinerii pasionați de IT studiază gratuit domeniul testării software;

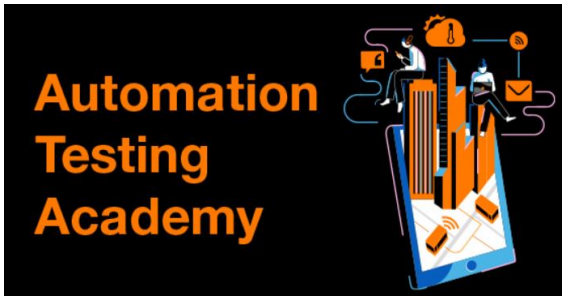

- lansarea ediţiilor Orange Systems Academy în domeniul Front-End la care participanţi aleşi au studiat gratuit domeniul de programare Front-end.

- lansarea ediţiilor Performance Testing în care tineri pasionaţi de IT au beneficiat de instruire gratuită în cadrul primului curs de dezvoltare a capacităţilor de testare a performanţei;

Orange Systems Academy este un program inovativ de instruire în IT al cărui scop este de a contribui la pregătirea profesională a tinerilor în domeniul IT, care să suplinească rândurile specialiştilor în acest domeniu, pentru a face faţă provocărilor pieţei muncii din Moldova.
Un alt aspect este combinaţia între participanţi care sunt angajaţii noştri din alte domenii profesionale, cum ar fi financiar, operaţiuni clienţi, raportare sau tehnic, dar şi participanţi care vin din exteriorul companiei. Prin acest mix asigurăm un schimb valoros de viziuni şi opinii pentru dezvoltarea noastră ca şi comunitate.

- **Orange Systems: Movie Night la Orange kITchen**

În anul 2023 am continuat obiceiul nostru de a privi filme în limba engleză împreună.
Evenimentul de Movie Night este apreciat de angajaţi deoarece petrec timpul util împreună.

➢ **Orange Systems: JUMP acum spre o carieră de succes în IT**

Orange Systems, hub-ul IT al Orange Moldova, anunță înscrierile la cea de-a VII-a ediție a programului de internship – JUMP.

Timp de 3 luni, tinerii dornici de a-și dezvolta competențele digitale vor avea ocazia să învețe de la cei mai buni experți în domeniile:

- Front-End
- Software Testing
- UX/UI
- Coordonare și gestionare riscuri
- Vânzări B2B
- ICT engineering
- ChatBot Business analysis
- Suport operațiuni fixe
- Loializare și retenție clienți

Internship-ul se va desfășura în oficiile Orange și va fi organizat în format hibrid a câte 4 ore pe zi, 5 zile pe săptămână. Pe toată perioada programului, participanții vor beneficia de suportul mentorilor de la Orange și vor avea acces nelimitat la platformele online de învățare.

La programul de internship sunt eligibili tinerii pasionați de domeniul IT sau care au studii în domeniul IT sau un domeniu conex (matematică, statistică, cibernetică, telecomunicații, inginerie), dețin cunoștințe de bază de engleză, pot dedica câte 4 ore pe zi, 5 zile pe săptămână programului și sunt motivați să se dezvolte în domeniul IT.

Beneficiile programului:

- Participanții vor învăța de la cei mai buni experți din domeniu;

- Acces nelimitat la resursele de învățare: peste 70 000 de cursuri online pe platforma Orange Learning;
- Șansa de a începe o carieră profesională într-un hub IT;
- Bursă lunară;
- Certificat de absolvire care atestă participarea la stagiul de internship JUMP, în funcție de domeniul selectat.

Cei mai buni participanți vor beneficia de un loc de muncă la Orange.

Tinerii vor avea posibilitatea să-și construiască o carieră într-o cultură organizațională sănătoasă, întrucât stagiul îmbină perioada de orientare, coaching pe partea tehnică, training pe partea de soft skills și, bineînțeles, multă practică.

Organizarea programului de instruire JUMP validează angajamentul Orange Systems de a contribui continuu la dezvoltarea competențelor digitale pe piața IT locală. De asemenea, prin acest curs, OSY își reconfirmă poziția de al doilea angajator pe piața de tehnologii informaționale din Moldova. La absolvirea programului din ediția 2022, 73% dintre stagiarii JUMP au reușit să obțină un loc de muncă la Orange Systems.

➢ **Orange Systems Academy a împărțit rețeta proiectelor IT cu studenții UTM**

Orange Systems Academy a fost explorată de 5 studenți de la specialitatea Tehnologia Informației de la Universitatea Tehnică a Moldovei. Timp de 4 săptămâni, tinerii pasionați de

tehnologie au participat în cadrul unui stagiu de practică unde, alături de mentorii de la Orange Systems, hub-ul IT al Orange Moldova, au elaborat un proiect IT de la zero.

Studenții stagiari au elaborat o aplicație web pentru comercializarea produselor, cu o interfață intuitivă pentru clienți și compartimente ușor accesibile. De asemenea, pentru o legătură mai bună cu clienții, stagiarii au creat profilul utilizatorului, conexiunea căruia se face prin înregistrare și logare și au implementat cu suportul mentorilor logica de „forgot" și „change password".

Stagiul de practică a avut loc în campusul Orange {kITchen}, un spațiu inovativ și creativ care inspiră tânăra generație spre noi obiective personale și profesionale.

Orange Systems investește continuu în pregătirea tinerilor pasionați de domeniul IT, care, ulterior, vor suplini rândurile specialiștilor și vor fi apți să facă față provocărilor pieței muncii din Moldova. Prin astfel de activități, Orange Systems își reiterează ambiția de a dezvolta domeniul IT sub marca creativității, calității și competitivității.

- **Orange Systems – Partener al Startup Moldova Summit 2023**

Orange Systems susține ecosistemul de startup-uri din Moldova și se alătură în calitate de Partener celui mai mare eveniment dedicat startup-urilor tehnologice din țară – Startup Moldova Summit 2023.

Astfel, hub-ul IT al Orange, prin proiectele susținute, continuă să facă cele mai mari investiții în domeniul educației tinerii generații și ajută actualii şi viitorii antreprenori să valorifice tehnologia și inovația digitală în afaceri.

Startup Moldova Summit 2023 a adunat peste 350 de participanți: membrii a 50 de startup-uri din țară, reprezentanți ai Guvernului Republicii Moldova, investitori internaționali și actori din comunitate. Evenimentul este organizat de Fundația Startup Moldova, cu sprijinul Orange Systems, USAID, Suedia, UKAid, BERD și alți parteneri.

Summitul a cuprins o serie de discursuri și dezbateri interactive, unde s-au abordat subiecte ce țin de inovații în afaceri, atragere de investiții, dezvoltarea produselor tehnologice și programe de accelerare accesibile în Republica Moldova. De asemenea, evenimentul a inclus o serie de prezentări ale celor mai promițătoare startup-uri locale și o sesiune de activități de networking pentru a încuraja colaborarea între participanți.

- **Orange Systems Academy: prima promoție de absolvenți ai cursului de Robotizare Automatizată a Proceselor**

Pe parcursul a 4 luni, participanții primului curs de Robotizare Automatizată a Proceselor (RPA), organizat pe piața locală de Orange Systems, au avut ocazia să descopere ce înseamnă RPA și să facă cunoștință cu instrumentele necesare pentru a spori calitatea și eficiența proceselor de business prin intermediul automatizării robotizate.

Cursul de RPA s-a desfășurat la Orange {kITchen}, în format hibrid și a cuprins 96 de ore de curs. Pe toată perioada programului, participanții au beneficiat de suportul mentorilor de la Orange Systems, hub-ul IT al Orange Moldova, au avut acces nelimitat la platformele online și au gustat din cultura familiei Orange.

Orange Systems Academy este umbrela programelor de instruire pe diferite domenii IT care are la bază metodologia „instruire pe bază de proiect” și este organizat gratuit de Orange Systems, începând cu anul 2018.

Misiunea Orange Systems Academy este de a dezvolta competențele și pregătirea profesională a tinerilor în domeniul tehnologiilor informaționale, care să suplinească rândurile specialiștilor în acest domeniu, pentru a face față provocărilor pieței muncii din Moldova.

- **Orange Systems: Aspectele managementului de produs în era AI**

Orange Systems invită comunitatea IT locală la InspiratiON session. Ediția #8 a abordat aspectele managementului de produs în era AI, un subiect popular în lumea tech și nu doar. Invitatul evenimentului a fost Roman ARCEA, Senior Product Manager la Google, dar care și-a început cariera la Orange Moldova.

InspiratiON session este un eveniment de insignă organizat de Orange Systems, care aduce subiecte tehnice inovative și de actualitate pentru piața IT și Tech. Aici participanții au avut

ocazia să afle de la invitatul ediției cum e posibil de creat un produs, pornind de la o idee sau o problemă și cum să folosească instrumentele AI în procesele creative.

În calitate de Senior Product Manager la Google, Roman ARCEA construiește și conduce echipe de înaltă performanță în industriile software, dezvoltare de produse și consultanță. Acesta are în portofoliu atât produse proprii, cât și dezvoltate cu licențe open source, la companii precum Google, Nokia sau SUSE, și a ajutat clienții dintr-o varietate de industrii să accelereze adoptarea cloud computing-ului. Roman s-a născut la Chișinău, a lucrat și a locuit pe parcurs în șase țări, iar în prezent este stabilit în Olanda. În timpul liber îi place să facă surfing, ciclism și fotografie.

Prima ediție InspiratiON session din 2023 vine cu mai multe noutăți. Prima este că avem un nou format, unde invitatul special va susține o prezentare și va împărtăși cele mai bune practici din experiența sa de Product Manager. În a doua parte a evenimentului, Roman va invita participanții la un exercițiu interactiv în echipe, unde vor învăța cum să aplice instrumentele AI în procesul de creare a unui produs și să obțină competențe noi în domeniul managementului de produs.

Creativitate, interacțiune și agilitate sunt caracteristicile ce definesc Orange Systems ca angajator.

- **Orange Systems susține Techstars Startup Weekend**

Orange Systems contribuie la coeziunea comunității de startup-uri și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial din Republica Moldova și susține Techstars Startup Weekend, care se va desfășura în perioada 20-22 octombrie la Orange kITchen, cel mai inspirat spațiu pentru a face IT creativ.

Fie că ești programator, designer, specialist în marketing, tehnolog, antreprenor sau pur și simplu dorești să înveți mai multe despre lumea startup-urilor, te invităm să participi la acest weekend transformativ. Vei putea prezenta ideile, forma o echipă, crea un prototip, valida modelul de afaceri și prezenta în fața unui juriu de experți, toate acestea într-un singur weekend.

Prin susținerea Techstars Startup Weekend, hub-ul IT al Orange continuă să facă cele mai mari investiții în domeniul educației tinerii generații și ajută actualii şi viitorii antreprenori să valorifice tehnologia și inovația digitală în afaceri. De asemenea, Orange Systems îşi reiterează ambiția de a promova noile tehnologii, comunitatea de startup-uri şi de a dezvolta domeniul IT sub marca creativității, calității și competitivității.

- **Orange Systems – partener al Solutions4Moldova Hackathon pentru soluții inovative în domeniile energiei, agriculturii și a siguranței rutiere**

Orange Systems susține transformarea digitală și inovația tehnologică în Republica Moldova și se alătură în calitate de Partener al Solutions4Moldova Hackathon.

Solutions4Moldova Hackathon a avut loc în perioada 10-12 noiembrie 2023 la Orange {kITchen}, cel mai inspirat spațiu pentru a face IT creativ, al companiei Orange. Aici, 70 de participanți cu profiluri diverse, dezvoltatori și ingineri, experți în domeniul siguranței rutiere, energiei și agriculturii, specialiști IoT, experți Blockchain, antreprenori și inovatori, analiști de afaceri, au abordat cele mai stringente provocări în domeniul energiei, agriculturii și al siguranței rutiere, cu scopul de a contribui la dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova.

Timp de 24 de ore, participanții au lucrat, testact și experimentat, transformând conceptele lor de soluții inovative în prototipuri funcționale, asistați de mentori – profesioniști și experți de la PNUD Moldova, Orange Systems, instituții publice și organizații partenere. Prototipurile au fost evaluate de un juriu care au selectat câte o soluție în fiecare din cele trei domenii anunțate.

Utilizând tehnologii precum învățarea automată, inteligența artificială, datele geospațiale (imagini din satelit), participanții au creat soluții digitale pentru a ajuta la o mai bună gestionare a terenurilor și culturilor agricole, atribuirea gospodăriilor casnice la categoria corectă de vulnerabilitate energetică și o mai bună previziune a consumului de energie în gospodării, identificarea celor mai potrivite locații pentru înființarea parcurilor eoliene sau instalații solare și anticiparea și prevenirea accidentelor rutiere și alertarea în mod activ a șoferilor, a instituțiilor care gestionează traficul și serviciile de urgență.

Ulterior, echipele câștigătoare au fost ghidate și susținute pentru a pune în practică soluțiile lor. Aceste soluții ar putea fi adoptate de instituțiile publice, antreprenori și publicul larg.

- **Codul de etică**

Într-o lume tot mai intens conectata, Orange Systems doreşte să aducă cele mai bune servicii digitale pentru toți şi fiecare.

Conduita etică stă la baza dezvoltării Grupului Orange, iar Codul de etica este documentul de referință în care sunt specificate principiile pe care compania se asumă sa le respecte în activitate zi cu zi, dincolo de prevederile legale:

- respectul față de toți cei cu care relaționează;
- integritatea;
- calitatea serviciilor livrate;
- spiritul de echipă.

Prin acest cod de etica, Orange Systems adopta un set de principii de ghidare, menite să consolideze încrederea angajaților, clienților, furnizorilor, acționarilor şi partenerilor săi precum şi a societății în întregime. Orange Systems va respecta aceste principii zi de zi şi va asigura respectarea lor de toți cei cu care lucrează, indiferent de mediul geografic şi cultural. În aşa fel, un comportament exemplar poate doar să fortifice poziția companiei ca un operator de încredere.

Angajații Orange Systems sunt oneşti şi respectă normele Codului de etică într-un mod absolut firesc. Nu sunt acceptate practici care ar afecta integritatea şi reputația companiei, pentru că aceasta ar prejudicia evoluția afacerii pe termen lung, precum şi comunitățile în care operează. Prevederile Codului de Etică sunt valabile pentru toate structurile Grupului Orange, precum şi pentru filialele sale.

Principiile Orange sunt în conformitate cu cele din Declarația Universală a Drepturilor Omului şi cele stabilite de Organizația Internațională a Muncii (în special în ceea ce priveşte interdicția față de munca forțată şi folosirea muncii copiilor), de OCDE (în special în ceea ce priveşte lupta împotriva corupției) şi angajamentele pe care Grupul Orange şi le-a asumat în privința respectării Responsabilității Social Corporative, fiind una dintre primele organizații care a aderat la Pactul Global al Națiunilor Unite.

➢ **Conformitatea: Orange Systems se angajează să lupte împotriva corupției**

Conformitatea este mai mult decât respectarea normelor, este o abordare, o cultură și o serie de mecanisme. Pe măsura ce reglementările internaționale devin tot mai stricte cu fiecare an, Orange Systems se organizează a elimina riscurile de neconformitate. Această abordare este în ton cu valorile companiei și dorința acesteia de a fi un jucător corect într-un mediu de afaceri solid. Orice caz de încălcare, de fraudă sau de corupție pot fi raportate direct prin intermediul sistemului intern de whistleblowing.

Astfel, Orange Systems a adoptat o politică de toleranță zero la corupție în toate activitățile sale. Misiunea companiei este să fie mereu în legătură pentru a conecta ceea ce este esențial în viața tuturor, iar ambiția acesteia este de a oferi o experiență și un suport de

neegalat clienților prin angajamentul de a-şi desfășura activitățile într-un mod sănătos și onest, în conformitate cu toate legile aplicabile. Se doreşte de a atinge obiectivele sale, cu respectarea performanțelor sociale corporative, prin a fi o companie etică, respectând ecosistemul în care operează.

- **Workplace**

Adaptarea locului de muncă, astfel încât acesta să fie prietenos mediului: minimizarea consumului de energie, apă, hârtie și alte materiale ori de câte ori este posibil, reducerea generării de deșeuri și prevenirea poluării. În acest fel, direct sau indirect, dar cu impactpozitiv și responsabili, vom contribui cu toții la protejarea mediului înconjurător și a naturii în fiecare segment al vieții noastre.

- **Events**

Voluntarii organizează evenimente motivaționale şi de educare, organizează ateliere de manufactură ecologică pentru angajați sau copiii acestora.

Împreună învățăm, reinventăm, ne inspirăm, dar şi îi motivăm pe cei care încă mai spun „cu sau fără mine – nu e nicio diferență”.

- **Go & Buy Local**

Este modul în care ne informăm şi educăm colegii cum să facă, cumpărăturile sau să călătorească, astfel încât de achiziția lor să beneficieze producătorul, vânzătorul, consumatorul, țara, dar şi lumea în care trăim. Pagina internă dedicată este actualizată continuu cu noi sugestii de producătorii eco locali precum şi datele de contact şi locurile de comercializare a produselor. Tot aici, angajații Orange Systems pot descoperi habitatul ecologic pe care ni-l dă Moldova, dar şi o întragă listă de destinații turistice atent selectate din multitudinea de informații din spațiul virtual, din surse oficiale din domeniul turismului şi a mediului, dar şi la recomandarea prietenilor.

Director General **Olga SURUGIU**

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md